

28 ta' Ġunju, 1985

Imħallfin:-

S.T.O. Carmelo Schembri LL.D. - President
Onor. Hugh Harding B.A., LL.D., F.S.A., F.R.Hist.S.
Onor. Carmelo A. Agius B.A., LL.D.

Milena Caruana Curran

versus

Onorevoli Paul Xuereb bhala *Chairman* in rappreżentanza ta' *Mid-Med Bank Limited* u b'nota tal-21 ta' April, 1982 l-Avukat Dottor Joseph M. Buttigieg assuma l-atti flok l-Onor. Paul Xuereb, u l-Kummissarju tat-Taxxi Interni.

Depożitu Bankarju - *Savings Account* - Komunjoni ta' l-Akkwisti - Att ta' l-1973 dwar it-Taxxa tal-Mewt u tad-Donazzjoni - Att XLVII ta' l-1973 - Artikolu 40 - Appell Incidental - Artikolu 238 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili

L-attriċi kellha Savings Account mal-Bank u wara li miet żewġha il-Bank konvenuta irrifjutat illi tirrilaxxjah. L-ewwel Onorabbli Qorti laqgħet l-istanza ta' l-attriċi u ordnat lill-Bank jirrilaxxja l-flus favur tagħha.

Il-Qorti ta' l-Appell irritjeniet illi l-artikolu 40(1) ta' l-Att XLVII ta' l-1973 kien intiż biex jirregola l-proprjetà mobbli milquta bi trasferiment taxxabli u jiddisponi li ebda persuna li jkollha fil-pussess tagħha din il-proprjetà mobbli ma tista' tagħtiha lill-werriet, legatarju, donatarju jew xi persuna oħra li tibbenefika bit-trasferiment qabel ma tavża lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni u dana jiddikjara bil-miktub li t-taxxa li għandha tingabar dwarha tkun thallset. Id-depositu in kwistjoni huwa milqut bi trasferiment taxxabli billi kien f'isem mara miżżewġa u għandu jiġi prezunt li kien jappartjeni lill-komunjoni ta' l-akkwisti ġa eżistenti bejn l-attriċi appellata u żewġha stante li skond l-artikolu 1366 (1) tal Kodiċi Ċivili, dak kollu li r-raġel u l-mara jew il-wieħed jew l-oħra jippossjedu wara ż-żwieġ jidhol fl-akkwisti.

Il-Qorti għalhekk sabet illi l-artikolu 40 (1) ta' l-Att ta' l-1973 applikabbli għad-depożitu in kwantu kien jappartjeni mal-

komunjoni ta' l-akkwisti bejn l-attriċi u l-mejjet zewġha, irrevokat is-sentenza appellata u ċahdet it-talbiet attriċi u laqgħet l-eċċezzjoni tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni.

Punt ta' Proċedura fil-kuntest storiku: Id-Dritt Proċesswali fil-mument kien jipprospetta biss Appell Inċidentalment fil-konfront ta' bejn parti u l-parti l-oħra. Fil-każ taħt eżami, l-Appell prinċipali ġie interpost mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni u għalhekk il-Banka konvenuta ma setgħetx titqies bhala l-parti l-oħra u għalhekk il-Qorti ta' l-Appell iddikjarat irritu u null l-Appell tal-Banka.

Il-Qorti:-

Rat iċ-ċitazzjoni pprezentata fl-Onorabbli Qorti tal-Kummerċ fis-6 ta' Ottubru, 1981 li biha l-attriċi wara li ppremettiet illi hi kellha depożitu 'Savings Account' mal-Mid-Med Bank b'kont numru 06-404-2920 intestat f'isimha; illi fit-28 ta' Ġunju, 1981 miet żewġ l-attriċi Joseph Caruana Curran, illi l-konvenut qed jippretendu li l-imsemmi depożitu ma jistax jiġi żbankat jekk ma jkunx hemm l-avviż u awtorizzazzjoni skond l-artikolu 40(1) ta' l-Att XLVII ta' l-1973; illi din il-pretensjoni hi nfondata u kuntrarju għall-artikolu 1362 (3) tal-Kodiċi Ċivili, illi l-attriċi għandha interess li din il-pretensjoni tiġi eliminata, talbet li jiġi dikjarat u deċiż illi (1) il-konvenut Paul Xuereb *nomine* ma għandux dritt li jindaga jew jinvestiga jew b'xi mod ieħor jindahal biex jara jekk l-imsemmi Savings Account (intestat f'isem mara miżżewġa) jappartjenix, anke in parti, lill-komunjoni ta' l-akkwisti; u (2) għall-iżbank ta' (jew għal żbanki minn) l-imsemmi 'Savings Account' ma hemm bżonn ta' l-ebda avviż u/jew awtorizzazzjoni u/jew limitazzjoni oħra preskritta mill-artikolu 40 (1) ta' l-Att XLVII ta' l-1973; bl-ispejjeż kompriżi dawk tal-protest tad-19 ta' Awissu, 1981;

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni li biha eċċepixxa (1) illi l-artikolu 1362 (3) tal-Kodiċi Ċivili li jirregola r-relazzjonijiet bejn il-konjuġi fil-komunjoni ta' l-akkwisti ma jidderogax mill-artikolu 40 ta' l-Att XLVII ta' l-1973; (2) illi l-kont imsemmi illum jappartjeni in parti lill-attriċi u in parti lill-eredi ta' Joseph Caruana Curran, u l-parti tagħhom iddevolvit b'suċċessjoni u għalhekk hi soġġetta għal Att XLVII ta' l-1973; (3) bl-ispejjeż inklużi dawk tal-kontro-protest tat-28 ta' Awissu, 1981;

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenut Paul Xuereb *nomine* li biha eċċepixxa li kif jidher mill-korrispondenza eżibita minnu, l-meritu ta' din il-kawża ġie diskuss bejnu u l-Kummissarju tat-Taxxi Interni - ċjoè l-apparenti kontradizzjoni bejn l-artikolu 40 ta' l-Att XLVII ta' l-1973 u l-artikolu 1362 tal-Kodiċi Ċivili. Barra minn hekk dwar it-talba ta' l-attili rrimetta ruħu għad-deċiżjoni ta' dik il-Qorti, billi qabel din id-deċiżjoni hu jhoss li kien għadu obligat jobdi d-direttivi tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni;

Rat is-sentenza ta' l-Onorabbli Qorti tal-Kummerċ mogħtija fis-26 ta' Jannar, 1984 li biha irrespingiet l-eċċezzjonijiet sollevati, laqgħet it-talbiet ta' l-attriċi u għalhekk iddikjarat u iddeċidiet (1) li l-konvenut Onor. Paul Xuereb *nomine* ma għandux dritt li jindaga jew jinvestiga jew b'xi mod iehor jindaħal biex jara l-imsemmi '*Savings Account*' (intestat f'isem l-attriċi bhala mara miżżewġa) jappartjenix anke *in parte* lill-komunjoni ta' l-akkwisti u (2) li għall-iżbank (jew għall-iżbanki) minn l-imsemmi '*Savings Account*' ma hemmx bżonn ta' l-ebda avviż u/jew awtorizzazzjoni u formalità oħra preskritta mill-Artikolu 40(1) ta' l-Att XLVII ta' l-1973, bl-ispejjeż kontra l-konvenut *nomine*, wara li kkunsidrat:

Il-kwistjoni kollha bejn il-partijiet qamet mal-mewt tar-raġel ta' l-attriċi. Infatti hija kellha depożitu '*Savings Account*' li jgħib in-numru 06-404-2920 fuq isimha mal-*Mid Med Bank* u mal-mewt tar-raġel tagħha ma setetx tiżbankah. Il-Bank konvenut sostna magħha li dan il-kont ma setax jiġi żbankat mingħajr l-awtorizzazzjoni tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni u dan *ai termini* ta' l-Artikolu 40 (1) ta' l-Att XLVII ta' l-1973. Skond dan l-artikolu "*No person having in his possession, under any title whatsoever, any movable property affected by a chargeable transmission shall deliver the same to the heir, legatee, donee or other person benefitting thereunder or to any other person claiming through or under him by reason or in consequence of the said transmission, before giving notice thereof to the Commissioner and before the latter shall have declared in writing that the duty leviable in respect of such property has been paid*". M'hemmx għalfejn wiehed jgħid illi kieku ma kienx għal dak li hemm dispost fis-*subsection* 3 ta' l-artikolu 1362 tal-Kodiċi Ċivili, kieku m'hemmx dubju li l-każ in eżami rilevanti għas-'*Savings Account*' ta' l-attriċi jaqa' proprju u huwa involut fid-disposizzjoni ta' l-artikolu 40 ta' l-Att Nru. XLVII;

L-attriċi però ssostni li minhabba s-subartikolu 3 ta' l-artikolu 1362 tal-Kodiċi Ċivili però r-relazzjoni tagħha mal-Bank fuq imsemmi hija xort' oħra. L-artikolu 1362 (3) tal-Kodiċi Ċivili jgħid li "*Any money deposited in a Bank to the credit of a married woman may be withdrawn by her without inquiry on the part of the bank whether such money belongs to the community of acquets or not*". Kif sewwa r-rileva l-konvenut Onor. Paul Xuereb fin-nota ta' l-eċċezzjonijiet tiegħu bejn l-artikolu 40 ta' l-Att XLVII ta' l-1973 u l-artikolu 1362 (3) tal-Kodiċi Ċivili hemm kontradizzjoni apparenti. Infatti skond din ta' l-ahħar

hemm, li mara miżżewġa għanda dritt li tiżbanka mill-Bank kwalunkwe flus li hi għandha depożitat fih u l-Bank ma għandux għalfejn joqgħod jinvestiga dwar jekk il-flus humiex tal-Komunjoni ta' l-Akkwisti jew le. Barra minn hekk id-dispost ta' dan l-artikolu jinsab aktar imsahhah, bil-kontenut tas-subinċiż (4) ta' l-istess artikolu. Skond dan, kwalunkwe ftehim dirett jew indirett li jmur kontra d-dispost ta' dan l-artikolu huwa null;

Il-konvenut Onor. Paul Xuereb *nomine* esebixxa korrispondenza li għaddiet bejn l-avukat tiegħu u l-Kummissarju tat-Taxxi Interni. Il-Bank konvenut ġibed l-attenzjoni tal-konvenut l-iehor “*that the basis on which Banks decide to block such accounts is the very basis which the Civil Law section forbids us to entreat*”. Hu għalhekk esprima l-opinjoni li l-akkonti fil-bank ta' nisa miżżewġa m'għandhomx jigu blokkati mal-mewt ta' żwiegħom. Fir-risposta tiegħu il-Kummissarju tat-Taxxi Interni semma żewġ punti. L-ewwel qal li l-komunjoni ta' l-akkwisti tispiċċa mal-mewt ta' xi hadd mill-partijiet u minflokha titwieled komunjoni ta' proprjetà bejn min jibqa' haj minnhom u l-eredi. Fit-tieni lok qal li l-Kodiċi Ċivili ma tikkontemplax il-każ in kwistjoni u allura wiehed irid ifittex taht komunjoni ta' proprjetà, u skond hu ebda diviżjoni ta' proprjetà ma tista' ssir qabel ma l-proprjetarji jkunu hallsu t-taxxa li *quante volte* tkun dovuta tas-suċċessjoni. Mill-kontenut ta' din ir-risposta però jirriżulta li l-istess konvenut Kummissarju tat-Taxxi Interni ma daħalx verament fuq dik il-parti ta' *subsection 3* ta' l-artikolu 1362 li tgħid “*Without any enquiry on the part of the Bank whether such money belongs to the Community of Acquests or not*”. Hu qal biss li mal-mewt din tispiċċa. Però huwa fatt li l-Bank a bażi ta' l-artikolu 1362 (3) ma jistax jidhol fil-mertu ta' jekk il-flus depożitati għandu, fisem mara miżżewġa, humiex tal-Komunjoni u allura wiehed isegwi l-

argument tal-konvenut Kummissarju tat-Taxxi Interni, dan jibda mill-istat ta' fatt li l-indaġini jekk id-depożitu huwiex tal-Komunjoni ta' l-akkwisti jew le, tkun ġa saret u allura dan ir-raġunament ikun kif jghidu "*begging the question*". Infatti l-ġist tat-tieni ittra ta' l-avukat tal-Bank konvenut (fol. 17) huwa preċiż f'dan is-sens;

Fil-fehma ta' dik il-Qorti ghalhekk l-indaġini taghha ghandha tkun biex teżamina l-kontenut taż-żewġ artikoli taż-żewġ atti fuq imsemmija biex jiġi stabbilit verament hemmx kontradizzjoni bejniethom kif ġie allegat mill-partijiet u liema ghandha tkun verament l-interpretazzjoni ġusta. Importanti fil-każ in eżami li wiehed jindaga kemm jista' jkun x'kienet il-vera intenzjoni tal-legislatur, ghaliex il-kompitu tal-Qrati huwa proprju dak li jinterpreta l-liġijiet fl-ispirtu li fih ikunu ġew promulgati u dan biex jintlahaq l-iskop li ghalih huma jkunu hekk ġew promulgati. Hu prinċipju maghruf però li fejn il-kliem u l-iskop tal-liġi huma ċari, m'ghandhiex il-Qorti tintela f'hafna indaġnijiet u tiftix inutili u tagħmel l-ebda sforzi inutili biex tagħtihom xi interpretazzjoni li fl-aħħar mill-aħħar tispicċa li tkun waħda kompletament differenti minn dik li kienet f'mohh il-legislatur stess meta għadda dik il-liġi partikolari;

L-Onor. Ministru tal-Ġustizzja ta' dak iż-żmien meta introduċa l-Abbozz tal-Liġi '*de quo*' kien qal li l-iskop ewlieni tal-liġi in kwistjoni kien dak biex id-drittijiet tan-nisa jiġu aktar 'il quddiem u ġurnata jiġu ugwali għal dawk ta' l-irġiel. Fid-diskors tiegħu l-Onor. Ministru semma kemm fi żmienu inghataw drittijiet lin-nisa u benefiċċji li qabel ma kellhomx. Huwa qal ukoll "Ahna skond il-programmi taghha, rridu nġibu quddiem id-drittijiet tan-nisa, u rridu nneħhu l-inkapaċitajiet ċivili li ghandha l-mara". Huwa qal ukoll li din kienet liġi li

hadet hafna studju u minn iddrafthaha, ghamel hafna xoghol fuqha, "Kien xoghol iddedikat li kien ifisser li jrid jara l-artikoli kollha tal-Kodiċi Ċivili, l-artikoli kollha tal-Proċedura Ċivili, l-artikoli kollha tal-Liġi Kriminali flimkien ma' liġijiet oħra. Wara li tlesta l-abbozz ġie anki diskuss ma' l-istess Onor. Ministru fit-tul";

Dan l-artikolu 1362 jifforma parti mit-tielet titolu u jismu "*Of the Community of Acquests*". Fil-margħini tal-Kodiċi hdejn l-istess artikolu hemm imniżżel li dan jirrigwarda l-Amministrazzjoni ta' l-Akkwisti. Fil-fatt, dan l-artikolu kollu jikkonċerna l-amministrazzjoni tal-komunjoni ta' l-akkwisti. Fl-ittra tieghu ta' l-10 ta' April, 1981 (fol. 18) il-Kummissarju tat-Taxxi Interni qal "*It appears clear to this Office that Section 1362 speaks only of the Community of Acquests and regulates matters between spouses only. It is felt that this section cannot in any way apply to a Community of Ownership*". Fil-fatt ma jkunx eżatt li wiehed jgħid li dan l-artikolu jservi biss biex jirregola r-relazzjonijiet bejn ir-raġel u l-mara fiż-żwieġ. Fil-fatt skond is-subinċiż nru. 1 "*The administration of the acquests and the right to sue and to be sued in respect of such acquests appertains to the husband; but he may not alienate or hypothecate such acquests without the consent of the wife except under an onerous title or to satisfy obligations imposed on him by law*". Biex ikun eżatt għalhekk wiehed ma jistax jikkonsidra din bħala li tirregola biss ir-relazzjonijiet ta' bejn il-miżżewġin *vis-a-vis* it-terzi. L-istess jista' jingħad anki rigward 1362 (2). Fil-*proviso* imbagħad wiehed isib "*Provided that in respect of third parties any such alienation or hypothecation conveying the ownership of immovable property, or any right over such property, shall in no case commence to be operative until the registration required by section 1039 or 2138,*

as the case may be, contains also the name of the husband as if he were a party to that alienation or hypothecation". Dan jigifieri li dan l-artikolu *in toto* jolqot l-amministrazzjoni tal-Komunjoni ta' l-akkwisti *vis-a-vis* terzi persuni;

Is-subartikolu 3 ta' l-istess imbaghad ikompli jsahhah il-kapaċitajiet tal-mara bhala miżżewġa fis-sens li jekk ikun hemm depożitu f'isem mara miżżewġa, dan tista' tiżbankah minghajr ma l-Bank in kwistjoni ghandu dritt li joqghod jindahal biex jindaga fuq dal l-istess depożitu. Fil-fehma ta' dik il-Qorti l-kliem tal-Liġi huma ċari biżżejjed biex iwasslu lil min irid jinterpretahom biex jifhem eżattament l-iskop ta' dan l-artikolu, u dawn l-istess kliem ifissru eżattament dak li huma qeghdin jghidu fis-sens li l-ebda bank f'każijiet ta' depożiti ta' flus f'isem mara miżżewġa ma ghandu dritt joqghod jindaga dwar jekk id-depożitu '*de quo*' jappartjenix lill-Komunjoni ta' l-Akkwisti jew le. Ghalih ghandu jfisser li dak id-depożitu jappartjeni lil min jghajjat. B'ebda mod iehor dan l-artikolu ma jista' jiġi interpretat fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet aktar 'il fuq maghmula fid-dawl tad-diskors ta' l-Onor. Ministru tal-Gustizzja meta ippropona l-liġi *de quo*. Il-kliem tal-liġi "*Without any enquiry*" ghandhom proprju jfissru dak li ntqal fuq. Tant ried jaghti sahha lit-tielet subartikolu l-legislatur, illi skond is-subartikolu nru. 4 ebda ftehim għall-kuntrarju dirett jew indirett ghad-dispożizzjonijiet ta' dan l-artikolu huwa meqjus bhala li hu null. B'hekk ghalhekk jiġi li l-Bank ma jistax jagħmel ebda indaġini biex jara depożitu magħmul fuq isem mara miżżewġa, huwiex tal-Komunjoni ta' l-Akkwisti jew komunjoni ta' proprjetà, għax il-Bank ma jista' jagħmel ebda indaġini ta' xejn u jrid jikkonsidra d-depożitu kif inhu magħmul u ċjoè tal-persuna li fuq isimha jinsab reġistrat;

Apparti l-konsiderazzjonijiet kollha fuq imsemmija wiehed irid jiftakar li l-Att XLVI ta' l-1973 emenda l-artikolu 1362 (1) gie mghoddi bejn wiehed u iehor fl-istess żminijiet ma' l-Att XLVII ta' l-1973 li hu l-att biex jipprovdi minflok l-Ordinanza dwar it-Taxxi tas-Suċċessjoni u Donazzjoni, għall-impożizzjoni ta' Taxxa fuq il-proprjetà li tintiret mal-mewt jew li tigi mogħtija b'xejn b'att *inter vivos* u biex jipprovdi għall-gbir tagħha. Il-leġislatur kien jaf bl-effetti tad-disposizzjoni ta' l-Artikolu 1362 in konnessjoni mal-kwistjoni li tiffirma l-mertu ta' din il-kawża u kieku ried jagħti sinifikat differenti minn dak li ntqal aktar 'il fuq, seta' faċilment iżid subartikolu iehor ma' l-artikolu 40 għall-Att XLVII ta' l-1973 promulgat wara fis-sens li jimponi xi limitazzjoni dwar is-subartikolu 3 ta' l-artikolu 1362 tal-Kodiċi Ċivili. Dan m'għamlux u kwindi din hija wkoll indikazzjoni li l-leġislatur kien sodisfatt bl-import tad-disposizzjoni ta' l-istess artikolu 1362 tal-Kodiċi Ċivili. Għalhekk minn dan kollu jidher li t-talbiet attriċi huma ġustifikati u għandhom jiġu milqugħa;

Rat in-nota ta' l-appell tal-konvenut Kummissarju tat-Taxxi Interni pprezentata fl-1 ta' Frar, 1984;

Rat il-petizzjoni ta' l-appell ta' l-istess Kummissarju tat-Taxxi Interni pprezentata fl-14 ta' Frar, 1984 li biha għar-raġunijiet hemm sottomessi talab li din il-Qorti tirrevoka s-sentenza fuq imsemmija tas-26 ta' Jannar, 1984 u tiddeciedi minflok billi tilqa' l-eċċezzjonijiet ta' l-appellant u tiċhad it-talbiet attriċi bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-attribiċi appellata;

Rat ir-risposta ta' l-avukat Dottor Joseph Buttigieg *nomine*, li biha huwa rrimetta ruħu għaġ-ġudizzju ta' l-ewwel Qorti fil-meritu u li biha pprevalixxa ruħu mill-appell principali u

interpona appell incidentali mill-kap ta' l-ispejjeż u, għar-raġunijiet minnu sottomessi, talab li din il-Qorti tirriforma s-sentenza appellata fuq il-kap ta' l-ispejjeż fis-sens illi huwa ma għandux ibati l-ispejjeż kollha tal-kawża, tant ta' l-ewwel kif ukoll ta' din l-istanza;

Rat l-atti l-oħra rilevanti u opportuni;

Trattat l-appell;

Ikkunsidrat:

L-attriċi appellata qiegħda tippretendi li l-Bank konċernat m'għandux dritt li jindaga jew jinvestiga jew b'xi mod ieħor jindaħal biex jara jekk s-*"Savings Account"* imsemmi fiċ-ċitazzjoni, intestat f'isimha bħala mara miżżewġa, tappartjenix anke *in parte* lill-komunjoni ta' l-akkwisti u li għall-isbanki mill-imsemmi *"account"* ma hemmx bżonn li jiġi osservat id-dispost ta' l-artikolu 40(1) ta' l-Att XLVII ta' l-1973. L-ewwel Qorti laqgħet din il-pretensjoni fis-sens kif appellata. Il-konvenut Kummissarju tat-Taxxi Interni qiegħed jappella minn din id-deċiżjoni;

Jidher minn eżami tas-sottomissjonijiet ta' l-attriċi appellata li hija qiegħda tibbaża l-pretensjoni tagħha fuq imsemmija fuq l-artikolu 1362 (3) tal-Kodiċi Ċivili, introdott fl-istess Kodiċi bl-Att XLVI ta' l-1973, li jiddisponi b'dan il-mod: "Kull flus depożitat f'bank għall-kreditu ta' mara miżżewġa jistgħu jiġu ritirati minnha mingħajr ma l-bank jara jekk dawk il-flus kinux tal-komunjoni ta' l-attkwisti jew le". Jidher ukoll li s-sentenza appellata, meta laqgħat il-pretensjoni attriċi, ibbażat ruhha fuq l-interpretazzjoni li hija tat lill-istess disposizzjoni tal-liġi.

Ikkunsidrat:

L-artikolu 1362 (3) fuq ċitat jinsab taht is-subartikolu intitolat “Fuq il-Komunjoni ta’ l-Akkwisti”, tat-Title V tat-Taqsima II tat-Tieni Ktieb tal-Kodiċi Ċivili. Ghalhekk ghandu jiġi mifhum li huwa intiż biex jirregola d-drittijiet ta’ mara miżżewġa fir-rigward ta’ flus depożitati f’bank f’isimha taht ir-regim tal-komunjoni ta’ l-akkwisti u ma tul id-durata ta’ l-istess komunjoni. Apparti ċ-ċirkostanza li, kif inghad, l-artikolu 1362 (3) jinsab taht is-Subtitlu “Fuq il-Komunjoni ta’ l-Akkwisti”, dan jirriżulta wkoll ċar mit-termini ta’ l-istess disposizzjoni tal-liġi. Dina tirriferrixxi ghal sbank magħmul minn mara miżżewġa u tirriferrixxi wkoll għall-kwistjoni jekk il-bank ghandux jew le jara jekk il-flus jappartjenux lill-komunjoni ta’ l-akkwisti. Wiehed ma jistax jitkellem dwar mara miżżewġa u dwar komunjoni ta’ l-akkwisti meta jkun miet wiehed mill-konjuġi. Wara l-mewt ta’ wiehed mill-konjuġi (bhal fil-każ prezenti) ikun hemm armel jew armla u jista jkun hemm proprjetà li tkun tappartjeni lis-superstiti wahdu jew lill-assi tal-konjuġi premort jew lis-supersititi u l-assi tal-konjuġi premort. Kif jiddisponi l-artikolu 1364 tal-Kodiċi Ċivili, il-jedd tar-raġel u l-mara għall-komunjoni ta’ l-akkwisti jispiċċa malli jinhall iż-żwieġ u ż-żwieġ ċertament ma jipperdurax wara l-mewt! L-artikolu 1362 (3) ma hux intiż biex jirregola d-drittijiet tal-mara li kienet miżżewġa u li ż-żwieġ tagħha ttermina bil-mewt ta’ żewġha imma huwa intiż biex jirregola d-drittijiet tagħha matul iż-żwieġ u matul l-eżistenza tal-komunjoni ta’ l-akkwisti;

Minn naha l-oħra l-artikolu 40 (1) ta’ l-Att XLVII ta’ l-1973 huwa intiż biex jirregola proprjetà mobbli milquta bi trasferiment taxxabli u jiddisponi li ebda persuna li jkollha fil-pussess tagħha

din il-proprjetà mobbli ma tista' taghtiha lill-werriet, legatarju, donatarju jew xi persuna ohra li tibbenefika bit-trasferiment qabel ma tavza lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni u dana jiddikjara bil-miktub li t-taxxa li ghandha tingabar dwarha tkun thallset. Id-depożitu in kwistjoni huwa milqut bi trasferiment taxxabli billi kien f'isem mara miżżewġa u ghandu jiġi preżunt li kien jappartjeni lill-komunjoni ta' l-akkwisti ġa eżistenti bejn l-attriċi appellata u żewġha *stante* li skond l-artikolu 1366 (1), Kodiċi Ċivili, dak kollu li r-raġel u l-mara, jew il-wiehed jew l-ohra jippossjedu jidhol fl-akkwisti, - haġa din li ma tidhirx li qeghda tiġi kontestata mill-kontendenti. Kwindi japplika għall-istess depożitu l-artikolu 40 (1) fuq imsemmi;

Ghandu jiżded li l-artikolu 1362 (3) tal-Kodiċi Ċivili u l-artikolu 40 (1) ta' l-Att XLVII ta' l-1973 ma huma bl-ebda mod kontradittorji u jistghu jiġu faċilment spjegati. L-artikolu 1362 (3) qiegħed jirriferrixxi, kif ingħad, għad-drittijiet mogħtija lil mara miżżewġa fuq depożitu bankarju f'isimha ma tul il-komunjoni ta' l-akkwisti u l-kwistjoni ta' proprjetà mobbli milquta bi trasferiment taxxabli bl-ebda mod ma tqum. L-artikolu 40 (1) qiegħed jirriferrixxi għal proprjetà mobbli milquta bi trasferiment taxxabli u timponi ċerti kondizzjonijiet fuq min qiegħed jiddetjeniha. Id-depożitu in kwistjoni huwa preżunt (Artikolu 1366 (1), Kodiċi Ċivili) li kien jappartjeni lill-komunjoni ta' l-akkwisit eżistenti bejn l-attriċi appellata u żewġha u bħala tali, ma tul id-durata ta' l-istess komunjonijoni ta' l-akkwisti, kien japplika għalih l-artikolu 1362 (3) fuq imsemmi. Meta tterminat il-komunjoni ta' l-akkwisti bil-mewt ta' żewġ l-attriċi, l-istess depożitu sar proprjetà mobbli milquta bi trasferiment taxxabli u kwindi spiċċa japplika għalih l-artikolu 1362 (3) u beda japplika għalih l-artikolu 40 (1) fuq ċitat;

Ikkunsidrat:

Il-Bank konvenut qieghed jappella incidentalment a rigward tal-kap ta' l-ispejjeż. Il-Qorti ma tarax li dan l-appell incidentalment jista' jsir fil-każ preżenti. Fil-fehma tal-Qorti, l-artikolu 238 tal-Kapitolu 15, li jirregola l-appelli incidentalment, għandu jiġi miftiehem li qieghed jagħti d-dritt ta' appell incidentalment lill-parti l-oħra fil-kawża. Fil-każ preżenti, l-appell prinċipali qieghed jiġi interpost minn konvenut ieħor - il-Kummissarju tat-Taxxi Interni - u għalhekk il-Bank konvenut ma jistax jiġi kunsidrat bħala l-parti l-oħra fil-konfront tal-konvenut appellant il-Kummissarju tat-Taxxi Interni għall-finijiet ta' l-artikolu 238. L-appell incidentalment għalhekk għandu jiġi kunsidrat irritu u null;

Għal dawn il-motivi l-Qorti tiddeciedi billi tilqa' l-appell tal-konvenut Kummissarju tat-Taxxi Interni, tirrevoka s-sentenza appellata u tiċċad it-talbiet ta' l-attriċi appellata u billi tiddikjara l-appell incidentalment tal-Bank konvenut irritu u null. L-ispejjeż relattivi għall-appell incidentalment għandhom jiġu sopportati mill-Bank konvenut. L-ispejjeż l-oħra kollha tal-kawża, sija ta' l-ewwel istanza kif ukoll ta' din l-istanza għandhom jiġu sopportati mill-attriċi appellata.
